

Saateks

Nagu käesoleva "Hirundo" sisukorraga tutvumisel lugejale kindlasti silma hakkab, on sellesse numbrisse muuhulgas sattunud meie väljaandele pisut ebatavalise sisuga lugu. Ilmuvad ju selles ajakirjas eelkõige originaalsed uurimistulemused ja käsitlused Eesti lindude arvukusest, levikust ja bioloogiast ning linnukaitse probleemidest. Ometigi on selles numbris ka artikkel, mis kirjeldab Eesti akadeemilise linnuteaduse peamisi töösuundi ning saavutusi viimastel kümnenditel. See ülevaade on kindlasti teretulnud kirjeldamaks linnuhuvilistele, milles seisneb Eesti akadeemiline linnuteadus ja mida need teadlased ometi uurivad. Nagu tähelepanelik lugeja kindlasti märkab, on akadeemiline ornitoloogia keskendunud eelkõige võrdlemisi kitsalt piiritletud probleemide uurimisele, eelnevalt püstitatud laiemapõhjaliste hüpoteeside katselisele kontrollimisele. Sellest võib järeldada, et praegu on Eesti linnustiku kirjeldamise ning tutvustamise ülesanne meil eelkõige amatöörornitoloogide ning neid ühendava Eesti Ornitoloogiaühingu kanda.

Käesolev "Hirundo" number iseloomustab hästi seda väärtust, mis harrastusornitolooge koondav EOÜ endast eelpool mainitud ülesannete täitmisel kujutab. Kogunevad ju just meie ühingusse andmed, mille abil on võimalik Eesti linnustiku kirjeldamine. Selle näiteks on ka Eesti haudelindude levikuatlas, mille koostamise edenemisest sellest ajakirjanumbrist teadust saab. Samuti peegeldab meie andmebaaside väärtust pesakaartide põhjal valminud artikkel punaselg-õgija elupaigakasutusest ning selles toimunud muutustest. Tõelist teadmiste varaaita kujutavad ka linnusõprade isiklikud märkmed mitmete aastate tagant. Sellest on suurepäraseks näiteks järjekordne artikkel Saue ümbruse lindude kohta – seekord vihitaja arvukusest nelja aastakümne lõikes.

Just sääraseid pika aja jooksul kogutud kvaliteetsed andmestikud võimaldavad kindlaks teha linnustikus toimunud muutuste põhjuseid. Meile endale võib-olla igapäevased ja mitte eriti huvitavad vaatlused võivad pikaajalise koondumise järel anda üllatavaid väljundeid. Näiteks just nõnda on lindude pesitsusaladele saabumise varasemaks nihkumises püütud leida kõigilemõistetavat näidet globaalse soojenemise tõelisusest. Need pika aja jooksul kogutud andmed muutuvad aga kogu maailmale kättesaadavaks just trükkis avaldamise kaudu. Viide kogu maailmale ei ole sugugi juhuslik. Kui vaadatata Asko Lõhmuse koostatud ülevaadet "Hirundo" viidatavuse kohta meie ajakirja kodulehel, siis võib näha, et tsiteerimiste hulk aina kasvab ning mitte ainult eestikeelseis, vaid ka võõrkeelsetes teadusväljaannetes. Nõnda võib juba, isegi mitte ainult naljatamisi, väita, et "Hirundo" on Eesti linnustiku kirjeldamise aken rahvusvahelisse teadusesse. Ning ega seda teadust keegi muu ei tee kui meie ise – "Hirundo" toimetuse kirjakast on just teie käsikirjadele alati avatud.

Lauri Saks

Hirundo toimetuskogu esimees